

EDWARD MATUSZAK
*Centrum Doradztwa i Edukacji w Rolnictwie
w Poznaniu*

KONFERENCJA KRAJOWEJ RADY DORADZTWA ROLNICZEGO

W dniach 9-10 lipca br. w Ośrodku Doradztwa Rolniczego Poświętne w Płońsku odbyła się konferencja Krajowej Rady Doradztwa Rolniczego nt.: Społeczne Rady Doradztwa Rolniczego wczoraj, dziś, jutro. Konferencja połączona była z wyborem nowego składu Prezydium Krajowej Rady Doradztwa Rolniczego na okres drugiej kadencji. Uczestników konferencji powitał wojewoda ciechanowski Sławomir Morawski oraz dyrektor Ośrodka Doradztwa Rolniczego Poświętne Zbigniew Kantorowski. W konferencji uczestniczyli przewodniczący Wojewódzkich Rad Doradztwa Rolniczego pełniący tę funkcję w okresie trwania pierwszej kadencji, przewodniczący Wojewódzkich Rad Doradztwa wybrani na okres drugiej kadencji oraz zaproszeni na konferencję:

- v-ce Premier, Minister Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej - *Roman Jagieliński*,
- podsekretarz Stanu w MRiGŻ - *prof. Katarzyna Duczkowska-Małyś*,
- senator - *Piotr Antonowicz*,
- posłanka - *Zofia Grzebisz Nowicka* - v-ce przewodnicząca Sejmowej Komisji Rolnictwa,
- prezes Zarządu Poznańskiej Izby Rolniczej - *Józef Waligóra*
- przewodniczący Komisji Rolnictwa Krajowego Sejmiku Samorządu Terytorialnego - *Edward Smolarski*
- pracownicy Departamentu Nauki Oświaty i Doradztwa,
- zaproszeni dyrektorzy Ośrodków Doradztwa Rolniczego.

Referat wprowadzający nt: Rola doradztwa rolniczego w rozwoju obszarów wiejskich wygłosiła prof. Katarzyna Duczkowska-Małyś wskazując na nowe zadania dla Ośrodków Doradztwa Rolniczego wynikające z udziału doradztwa rolniczego w opracowywaniu strategii i wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich a w tym także wspieraniu różnych pozarolniczych sfer działalności gospodarczej

rolników i mieszkańców wsi. Społeczne rady doradztwa rolniczego mają - zdaniem prof. Duczkowskiej-Małysz - dużą rolę do spełnienia w przemianach związanych z restrukturyzacją rolnictwa i modernizacją wsi. Rolnicy skupieni w społecznych radach doradztwa wskazując na priorytetowe potrzeby i oczekiwania rolników w stosunku do ośrodków doradztwa rolniczego czynią pracę doradczą ODR lepiej odpowiadającą aktualnym oczekiwaniom rolników.

Współpracę Ministerstwa Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej z Krajową Radą Doradztwa przedstawiła Katarzyna Boczek - koordynator zespołu doradztwa rolniczego w Departamencie Nauki Oświaty i Doradztwa. Współpraca z Wojewódzkimi Radami Doradztwa Rolniczego rozpoczęła się jeszcze przed utworzeniem i formalnym powołaniem Krajowej Rady Doradztwa. DNOiD był inicjatorem uspołecznienia doradztwa rolniczego i zorganizowania wyjazdu szkoleniowego przewodniczących Wojewódzkich Rad Doradztwa Rolniczego do Danii, w trakcie którego powstała inicjatywa utworzenia Krajowej Rady Doradztwa. Szkolenia organizowane dla członków społecznych rad doradztwa - zarówno krajowe jak i zagraniczne - były współorganizowane przez DNOiD. Ministerstwo Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej wspiera również formalną pozycję Wojewódzkich Rad Doradztwa. Wnioski Ośrodków Doradztwa Rolniczego o finansowanie zadań zleconych z zakresu doradztwa rolniczego, z funduszu Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej nie są rozpatrywane jeżeli nie posiadają pozytywnej opinii Wojewódzkiej Rady Doradztwa Rolniczego działającej w danym województwie. Przedstawiciel Krajowej Rady Doradztwa uczestniczy w pracy zespołu rozpatrującego wnioski na zadania zlecone z zakresu doradztwa rolniczego składane przez inne instytucje i organizacje. DNOiD kieruje do opiniowania przez Krajową Radę Doradztwa Rolniczego wiele projektów proponowanych przedsięwzięć a w tym również projekty ustaw. Ministerstwo Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej finansuje działalność Krajowej Rady Doradztwa.

Przewodnicząca Krajowej Rady Doradztwa Rolniczego - Hanka Skrzypczak przedstawiła najważniejsze działania podejmowane przez Wojewódzkie Rady Doradztwa i Krajową Radę Doradztwa w latach 1992-1996. Wskazała na dokonany w tym okresie:

1. Rozwój organizacyjny społecznych rad doradztwa. W 1992 roku działały w kraju wojewódzkie rady doradztwa rolniczego powołane przez wojewodów, skupiające około 1500 członków, w większości rolników. Obecnie w 44 województwach działają rejonowe rady doradztwa rolniczego utworzone w drodze wyborów. Rady te wybrały swoich przedstawicieli do wojewódzkich rad doradztwa rolniczego. W sumie społeczne rady doradztwa skupiają ponad 3000 osób zainteresowanych działalnością doradztwa rolniczego, ściśle współpracujących z ośrodkami doradztwa rol-

niczego. Nastąpił zatem ilościowy i jakościowy rozwój w działalności społecznych rad doradztwa rolniczego.

2. Stopniowy wzrost akceptacji działania społecznych rad doradztwa przez kierownictwa ośrodków doradztwa rolniczego, władze samorządowe, instytucje i organizacje działające w obszarze rolnictwa i gospodarki żywnościowej.
3. Dobrą współpracę Krajowej Rady Doradztwa Rolniczego z Ministerstwem Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej.
4. Coraz większe zainteresowania rolników pracą Ośrodków Doradztwa Rolniczego.

Wskazała również na zjawiska niepokojące społeczne rady doradztwa rolniczego:

1. Brak ustawowego uregulowania sytuacji prawnej doradztwa rolniczego.
2. Wzrost zadań Ośrodków Doradztwa Rolniczego, w tym głównie zadań wynikających ze współpracy z Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa co powoduje ograniczenie działalności doradczej ODR w innych obszarach doradztwa rolniczego. Nowym zadaniom nie towarzyszy wzrost zatrudnienia w ODR.

Wskazała również na konieczność współpracy społecznych rad doradztwa rolniczego z powstającymi izbami rolniczymi i wspólnego wykorzystania doświadczeń zdobytych przez społeczne rady doradztwa rolniczego we współpracy z Ośrodkami Doradztwa Rolniczego.

V-ce Premier, Minister Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej Roman Jagiełliński w swoim wystąpieniu podkreślił dużą rolę jaką spełniły i spełniają społeczne rady doradztwa w umacnianiu państwowego doradztwa rolniczego. Ośrodki Doradztwa Rolniczego realizują wiele nowych zadań związanych z wdrażaniem niektórych instrumentów polityki państwa w stosunku do rolnictwa i wsi. Podziękował wszystkim rolnikom zaangażowanym w pracy społecznych rad doradztwa rolniczego. Dalsza część spotkania miała charakter dyskusji, w trakcie której poruszano bieżące sprawy dotyczące rolnictwa i gospodarki żywnościowej.

W pierwszym dniu konferencji, w części dotyczącej spraw organizacyjnych, Krajowa Rada Doradztwa Rolniczego wybrała nowy skład Prezydium Krajowej Rady Doradztwa Rolniczego. Spośród 23 zgłoszonych kandydatów, w głosowaniu tajnym, wybrano 11 osobowe Prezydium w składzie:

1. Hanka Skrzypczak - *powołana przez Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej*
2. Krzysztof Ardanowski - *woj. toruńskie*
3. Marian Wojciów - *woj. wałbrzyskie*

4. Adam Sierzputowski - *woj. olsztyńskie*
5. Tadeusz Haase - *woj. gdańskie*
6. Jan Mikosiński - *woj. sieradzkie*
7. Stanisław Kępczyński - *woj. kieleckie*
8. Alojzy Wacławek - *powołany przez Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej*
9. Mieczysław Ramski - *woj. rzeszowskie*
10. Janusz Chróst - *woj. radomskie*
11. Eugeniusz Królikowski - *woj. krośnieńskie*

Prezydium wybrało ze swego składu, również w głosowaniu tajnym, przewodniczącego, dwóch v-ce przewodniczących oraz sekretarza Prezydium Krajowej Rady Doradztwa Rolniczego. W drugiej kadencji funkcje te pełnili będą:

Hanka Skrzypczak	- przewodnicząca Krajowej Rady Doradztwa Rolniczego
Krzysztof Ardanowski	- I v-ce przewodniczący Krajowej Rady Doradztwa Rolniczego
Tadeusz Haase	- II v-ce przewodniczący Krajowej Rady Doradztwa Rolniczego
Alojzy Wacławek	- sekretarz Krajowej Rady Doradztwa Rolniczego

W drugim dniu konferencji uczestnicy dyskutowali nad przyszłością państwowego doradztwa rolniczego, miejscem i rolą społecznych rad doradztwa w systemie doradztwa rolniczego. Dyskusja na powyższe zagadnienia odbywała się w zespołach roboczych. Uczestnicy dyskusji ustalili następujące wnioski:

1. Doradztwo rolnicze powinno być państwowe i bezpłatne.
2. Doradztwo rolnicze powinno być wielokierunkowe z nastawieniem na rozwiązywanie problemów środowiska wiejskiego a nie tylko problemów środowiska rolniczego.
3. Ośrodki Doradztwa Rolniczego powinny podlegać wojewodom.
4. Ośrodki Doradztwa Rolniczego winny posiadać osobowość prawną, ponieważ brak osobowości prawnej zdecydowanie utrudnia ich funkcjonowanie.
5. System finansowania Ośrodków Doradztwa Rolniczego powinien zapewniać możliwość korzystania z różnych źródeł finansowania. Podstawowym źródłem finansowania państwowego doradztwa rolniczego powinien być budżet państwa.

6. Ośrodki Doradztwa Rolniczego powinny mieć możliwość pozyskiwania własnych dochodów, szczególnie za świadczenie specjalistycznych usług doradczych z możliwością wykorzystania własnych dochodów na płace lub dodatkowe zatrudnienie w zależności od aktualnych potrzeb.
7. Społeczne rady doradztwa rolniczego powinny być usankcjonowane ustawowo. Ustawa powinna określać następujące obszary funkcjonowania społecznych rad doradztwa:
 - kompetencje społecznych rad doradztwa w zakresie programowania działalności Ośrodków Doradztwa Rolniczego,
 - monitorowanie oraz ocena realizowanych programów doradczych,
 - zasady finansowania działalności społecznych rad doradztwa wszystkich szczebli.
8. Ustawowego uregulowania wymaga status pracowników doradztwa rolniczego.

Dyskutanci opowiedzieli się za podjęciem starań w kierunku ustawowego uregulowania zagadnień poruszanych w przedstawionych wnioskach.